

## TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

|                        |                                                                        |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Asja number            | 19-1/21-12322-012                                                      |
| Otsuse kuupäev         | 11. veebr 2022                                                         |
| Komisjoni koosseis     | Esimees Aase Sammelselg, liikmed Anastasia Nezgovorova, Kerly Kirsipuu |
| Tarbija                |                                                                        |
| Kaupleja               | Entrega Mööbel OÜ, 12727492                                            |
| Tarbija nõue           | Kahju hüvitamine ja teenustasu tagastamine.                            |
| Asja läbivaatamise aeg | 26. jaan 2022                                                          |

### **Resolutsioon:**

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata;

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

### **Asjaolud:**

Pooled sõlmisid 21.augustil 2021 müügilepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse anda tarbijale üle ja viia tarbija nimetatud asukohta diivan „Zara” ja tarbija võttis enesele kohustuse tasuda kauba ja transpordi eest kokku 1 144,00 eurot. Müügiese anti tarbijale üle 27.augustil 2021.

3.septembril 2021 esitas tarbija kauplejale pretensiooni väites, et tegelikult oli toote nimetuseks „Azurro” ning seda müüakse teistes kauplustes 250,00 eurot odavamalt.

Tarbija väidab, et ei oleks kauplejaga müügilepingut sõlminud, kui oleks teadnud, et toodet müüakse märkimisväärselt odavamalt. Tarbija leiab, et kaupleja on temalt saanud pettuse teel 250,00 eurot.

Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamiseks 250,00 eurot ja transpordi tasu tagastamist.

### **Kaupleja seisukoht:**

Kaupleja leiab, et tarbija valis toote välja peale nädalaid kestnud kaalumist. Tarbija tutvus toote omadustega põhjalikult. Tarbija rääkis teda teenindanud müüjatele, et on käinud teistes mööblikauplustes, kuid seal sobivat diivanit ei olnud. Toote kood ja nimi pannakse tootja poolt; samalaadisel tootel võib olla erinev nimi ka põhjusel, et kasutatud on teisest hinnaklassist pealiskangast.

Tarbijal puudub õigus nõuda, et erinevad kauplejad müüksid sama või sarnast toodet sama hinnaga. Kaupleja kujundab toote hinna lähtudes enda kuludest; kauplejal puudub mistahes huvi tarbijaid eksitada. Tarbija tellis kauplejalt transportteenuse ja peab selle eest tasuma. Alust teenustasu tagastamiseks ei ole.

**Komisjoni põhjendus:**

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb müügilepingul. VÕS § 208 järgi kohustub müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ostjale ülemineku, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu.

Pooltel puudub vaidlus lepingu sõlmimise, ostuhinna tasumise ja kauba üleandmise üle. Pooled vaidlevad selles, kas kaupleja on tarbijat lepingu sõlmimisel eksitanud või petnud. Tarbija väidab, et kaupleja müüs diivanit ebaõige nimega, mis piiras tarbija valikuid ja võimalusi võrreldavate toodete leidmisel. Kaupleja väidab, et diivani hinda ei mõjuta nimi, vaid toote omadused. Tarbija tutvus kaupluses kaubaga enne ostu põhjalikult ja tegi teadliku valiku.

Komisjon hindab esmalt, kas tarbija oli tehingu tegemisel eksimuses või tegi tehingu pettuse mõjul. Seejärel hindab komisjon tarbija rahaliste nõuete põhjendatust.

Komisjon selgitab pooltele, et lepingueelseid läbirääkimisi pidavad või lepingu sõlmimist muul viisil ette valmistavad isikud peavad mõistlikult arvestama üksteise huvide ja õigustega. Teisele lepingupoolele peab teatama kõigist asjaoludest, mille vastu teisel poolel on lepingu eesmärki arvestades äratuntav oluline huvi (VÕS § 14).

VÕS § 14' järgi peab tarbijaga lepingueelseid läbirääkimisi pidav või muul viisil lepingu sõlmimist ettevalmistav ettevõtja tegema tarbijale enne lepingu sõlmimist või selleks tarbija poolt siduva pakkumise tegemist selgel ja tarbijale arusaadaval viisil teatavaks muu hulgas lepingu esemeks oleva asja põhiomadused lepingu esemele ja teabe esitamise viisile kohases ulatuses; samuti muud asjaolud, mille vastu võib tarbijal olla oluline äratuntav huvi.

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 3 järgi on tarbijal muu hulgas õigus saada pakutava kauba kohta vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku tegemiseks. TKS § 4 järgi on tarbijal õigus saada pakutava kauba ohutuse, samuti tervise, vara ja majandushuvide kaitse seisukohalt vajalikku teavet. Kaupleja ja tootja on kohustatud andma tarbijale enne kauba omandamist teavet kauba omaduste ja kasutamistingimuste ning kauba omandamiseks sõlmitava lepingu kohta ulatuses ja korras, mis vastab võlaõigusseaduses või muus seaduses sätestatud lepingueelse teabe andmise kohustusele ja tarbijakaitseaduses nimetatud tingimustele.

Tarbijale pakutaval või müüdaval kaubal või selle müügipakendil või kauba külge kinnitatud etiketil olev märgistus peab olema selgesti loetav, arusaadav ja üheselt mõistetav ning vastama kõigile selle kauba märgistuse kohta kehtestatud nõuetele. Kauba nimetus lisatakse märgistusele juhul, kui selle puudumine võib tarbijat eksitada. Kauba nimetuseks võib olla selle kauba määramiseks üldises praktikas kindlaks kujunenud väljend, mida vajaduse korral täiendatakse viitega ettenähtud kasutamisele või valmistamisel kasutatud materjalidele, või kauba identifitseerimiseks vajalik muu nimetus. Kauba nimetust ei või asendada kaubamärgiga ega väljamõeldud nimega.

Eelnevast tuleneb kaupleja kohustus anda tarbijale teavet diivani erinevate omaduste, sh kasutusvõimaluste (lahtikäidavus, pesukasti olemasolu), hooldatavuse (pealiskanga materjal ja puhastatavus), mõõtmete, konstruktsiooni (vedrustuse iseloom) ja disaini kohta. Tegemist on asjaoludega, mille vastu on tarbijal eeldatavalt äratuntav õigustatud huvi.

Poolte selgituste järgi sõlmiti leping kaupluses ning tarbijal oli võimalik diivani omadustega

tutvuda. Tarbija ei ole väitnud, et võimalus diivani omadustega tutvuda olnuks kaupleja poolt piiratud või et talle üleantud diivani tarbimisomadused ei vasta lepingueelselt saadud teabele.

Tarbija väidab, et ei oleks kauplejaga tehingut teinud, kui oleks lepingu sõlmimisele eelnevalt teadnud, et pakutava diivani nimi on Azurro. Tarbija arvates kallutas teda lepingut sõlmima kaupleja poolt näidisele pandud nimi „Zara”. Tarbija selgitustest on võimalik aru saada, et ta otsis võrreldavaid pakkumusi diivani nime põhjal. Oleks näidisenä välja pandud diivanile pandud tegelik nimi „Azurro”, oleks ta teadnud, et saab osta sama toote teiselt kauplejalt odavamalt hinnaga.

Komisjon mõonab, et kaupleja poolt näidisele väljapandud nimi ei olnud õige. See on tõendatud näidisele tehtud fotoga ja tarbijale saadetud kauba pakendil oleva märgistusega. Kaupleja ülesanne on tagada kauba märgistuse õigsus ning ebaõige info avaldamisest tuleb hoiduda. Komisjoni ette ei ole siiski toodud asjaolusid, millest saaks järeldada, et kaupleja oleks tarbijat petnud, so tahtlikult paigaldanud näidisdiivanile ebaõige nimetuse eesmärgiga kallutada tarbijat lepingu sõlmimisele. Kahju hüvitamise nõuetes lasub tahtluse tõendamise kohustus väidetavalt kahjustatud lepingupoolel.

Komisjon selgitab tarbijale, et tehingu kehtivusele võib omada mõju üksnes oluline eksimus. TsÜS § 92 järgi on eksimus ebaõige ettekujutus tegelikest asjaoludest. Tehing on tehtud olulise eksimuse mõjul, kui eksimus tehingu tegemisel oli sellise tähtsusega, et tehingu teinud isikuga sarnane mõistlik isik ei oleks samasuguses olukorras tehingut teinud või oleks selle teinud oluliselt teistsugustel tingimustel.

Tehingu teinud isik võib olulise eksimuse mõjul tehtud tehingu tühistada, kui: 1) eksimuse põhjustasid tehingu teise poole poolt teatavaks tehtud asjaolud või asjaoludest teatamata jätmine, kui asjaolude teatavakstegemine oli vastavalt hea usu põhimõttele nõutav; 2) tehingu teine pool teadis või pidi eksimusest teadma ja eksinud poole eksimusse jätmine oli vastuolus hea usu põhimõttega; 3) tehingu teine pool lähtus tehingu tegemisel samadest ekslikest asjaoludest, välja arvatud juhul, kui teine pool oleks asjaoludest õiget ettekujutust omades võinud eeldada, et eksinud pool oleks eksimusest teades tehingu siiski teinud. Tehingu teinud isik ei või tehingut tühistada, kui ta vastavalt tehingu tegemise asjaoludele ja tehingu sisule kandis eksimuse riisikot.

TsÜS § 94 järgi on pettus isiku tahtlik eksimusse viimine või eksimuses hoidmine temale ebaõigete asjaolude avaldamise teel, eesmärgiga kallutada isik tehingut tegema. Ebaõigete asjaolude avaldamisega on võrdsustatud nendest asjaoludest teatamata jätmine, millest vastavalt hea usu põhimõttele oleks tulnud teatada, samuti selliste asjaolude tõesena avaldamine, mille tõele vastavust avaldaja ei ole kontrollinud ja mis hiljem osutuvad ebaõigeks.

Selleks, et kindlaks teha, kas eksimuse või pettuse aluseks olev asjaolu tulnuks teisele poolele teatavaks teha, tuleb eelkõige arvestada, kas asjaolu on teisele poolele ilmselt tähtis, millised eriteadmised on pooltel, millised on teise poole mõistlikud võimalused vajalike andmete saamiseks ja kui suured on tema poolt nende andmete saamiseks tehtavad vajalikud kulutused (TsÜS § 95).

Tarbijakaitse seaduse § 5 järgi tuleb kauba nimetuseks pidada kindlaks kujunenud väljendit, mida vajaduse korral täiendatakse viitega ettenähtud kasutamisele (näit. pesukastiga lahtikäiv nurgadiivan vm) või valmistamisel kasutatud materjalidele (näit mustusthülgav pealisriie vm), või kauba identifitseerimiseks vajalik muu nimetus. Komisjoni arvates võinuks tarbijat

eksitada müüdavale tootele märgitud ebaõige kaubakood, mille alusel on võimalik toote omadusi täpsustada tootja poolt avaldatud teabe põhjal, sellele aga tarbija viidanud ei ole.

Komisjoni hinnangul ei ole kõnealusel juhul õige nime kohta teabe puudumine hinnatav olulise eksimusena TsÜS § 92 tähenduses. Kuivõrd tehingueelseid läbirääkimisi peeti tavapärasel kaupluses, oli tarbijal võimalik hinnata kauba omadusi lähtudes nädisest ja eeldatavast tehingu eesmärgist (saada sobiva disaini ja kasutusvõimalustega diivan). Komisjoni arvates ei pidanud kaupleja ära tundma, et tarbija jaoks on olulise tähendusega just toote nimi; tarbija ei ole väitnud, et oleks sellekohast huvi kauplejale tehingu sõlmimisele eelnevalt avaldanud.

Komisjon ei jaga tarbija seisukohta selles, et diivani nimi piiras tema võimalusi saada teada samalaadse toote hind teiste kauplejate juures. Teadlikult tarbijalt tuleb ostuhuvi olemasolul eeldada, et võrreldavate pakkumuste väljaselgitamiseks sisestatakse interneti otsinguväljale eelkõige diivani omadused (näit nurgadiivan jmt), mitte diivani nimi. Otsingule „nurgadiivan” vastavad pakkumused on kauplejate poolt kirjeldatud erinevalt (seotud kauba koodiga, seotud kasutusotstarbega, seotud mõõtmetega, seotud nimega jm) ning pakkumused on reeglina varustatud fotodega. Komisjoni hinnangul ei piiranud näidisdiivanile väljapandud nimi märkimisväärselt tarbija võimalusi saada teavet teiste kauplejate pakkumuste kohta. Samuti ei määra üksnes nimi kauba omadusi; nimega „Zara” müüakse nii nurgadiivaneid kui ka muud erinevate omaduste ja disainiga pehmet mööblit.

Eelnevat kokku võttes märgib komisjon, et kaupleja on küll eksinud näidismudelile välja pandud nimes, kuid ainuüksi see ei ole kõiki asjaolusid kogumis arvestades hinnatav tehingueelse teavituskohustuse olulise rikkumisena, mis annaks tarbijale õiguse tehingu tühistamiseks eksimuse või pettuse tõttu või kahju hüvitamise nõudmiseks.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 90 järgi võib tehingu, mis on tehtud olulise eksimuse, pettuse, ähvarduse või vägivalla mõjul, seaduses sätestatud korras tühistada. Kui tehing on seaduses sätestatud alustel ja korras tühistatud, on see algusest peale kehtetu. Tühistatud tehingu järgi saadu tuleb tagastada vastavalt alusetu rikastumise sätetele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Komisjon peab vajalikuks selgitada tarbijale, et tehingu tühistamine toimub avalduse tegemisega teisele poolele (TsÜS § 98). Tehingu võib tühistada pettuse või eksimuse korral kuue kuu jooksul, arvates pettusest või eksimusest teada saamisest (TsÜS § 99). Isik, kes on tehingu seaduses sätestatud alustel ja korras tühistanud, võib nõuda teiselt poolelt kahju hüvitamist. Kahju hüvitamise eesmärgiks on tehingu tühistanud isiku asetamine olukorda, milles ta oleks olnud, kui ta ei oleks tehingut teinud. Tehingu teine pool ei pea kahju hüvitama, kui ta eksimusest, pettusest, ähvardusest või vägivallast ei teadnud ega pidanudki teadma (TsÜS § 101).

Komisjoni hinnangul ei ole tarbija seaduses ettenähtud ajal ja korras esitanud kauplejale tehingu tühistamise tahteavaldust. Tehingu tühistamise tahteavaldus on reeglina suunatud tehingust vabanemisele, so lepingu tühistamisest oodatav eesmärk on tehingueelse olukorra saavutamine. Tarbija ei ole avaldanud valmisolekut tagastada kauplejale müügiese ega ole ka nõudnud ostuhinna tagastamist. Seega ei ole tarbija pretensioonil tehingu tühistamise tahteavaldusele omane sisu ega iseloom. Kuna tarbija ei ole tehingut kehtivalt tühistanud, puudub komisjonil alus kaaluda tagasitäitmissuhtega seonduvat.

Komisjoni hinnangul ei ole tarbija kahju hüvitamise nõue põhjendatud. Komisjon selgitab, et kahju hüvitamise nõudes lasub kahju tekkimise ja seda põhjustanud asjaolu vahelise põhjusliku seose tõendamise kohustus kahjustatud isikul. Hüvitise nõude saajal (eeldataval vastutajal) lasub kohustus tõendada, et kahju ei ole tekkinud tema tegevuse/tegevusetuse tagajärjel või et kahju on tekkinud kolmandate isikute või kahjustatud isiku tegevuse tagajärjel. Hüvitise nõude suuruse üle vaidlemisel peab kumbki pool tõendama oma väiteid.

Võimalik lepingueelse kohustuse rikkumisest tulenev kahju hüvitamise nõue on VÕS § 127 lg 1 järgi suunatud eelkõige läbirääkimistest ja sellele tuginemisest tingitud negatiivsete varaliste tagajärgede kõrvaldamisele. Kui lepingueelsetel läbirääkimistel on antud oluline teave ebaõige või on olulistest asjaoludest jäetud teatamata ning see viis lepingu sõlmimiseni, mida teine pool tegelikest asjaoludest teades ei oleks sõlminud, on kahju hüvitamise nõue suunatud sellise kahju hüvitamisele, mis teisele poolele lepingust tekkis. Teine pool tuleks kahju hüvitamise kaudu panna võimalikult lähedasse olukorda võrreldes olukorraga, kus ta oleks olnud lepingut sõlmimata.

Kui tarbija ei oleks kauplejaga lepingut sõlminud, ei oleks tal tekkinud ostuhinna tasumise kohustust; samas ei oleks tarbijal olnud õigust ka lepingu esemeks olnud diivanile. Sellist tagajärge tarbija soovinud ei ole.

VÕS § 128 järgi võib hüvitatav kahju olla varaline või mittevaraline; varaline kahju on eelkõige otsene varaline kahju või saamata jäänud tulu. Tarbija selgitustest on võimalik aru saada, et ta taotleb otsese varalise kahju hüvitamist. Otsene varaline kahju hõlmab kaotsiläänud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks.

Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise (sh lepingueelse kohustuse rikkumise) võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu. Isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Kahjuhüvitisest tuleb maha arvata igasugune kasu, mida kahjustatud isik sai kahju tekitamise tagajärjel, eelkõige tema poolt säästetud kulud, välja arvatud juhul, kui kasu mahaarvamine oleks vastuolus kahju hüvitamise eesmärgiga.

Komisjoni hinnangul ei ole tarbija tõendanud temal kahju tekkimist. Tarbija hindab kahjuna kauplejaga sõlmitud lepingu ostuhinna ja teise kaupleja pakkumuse hinnavahet. Komisjon nõustub kauplejaga selles, et tarbija esitatud väljatrükk avalikust pakkumusest ei saa olla aluseks hinnavõrdlusele, kuna tegemist on erineva koodiga ja erinevate omadustega toodetega. Lepingu esemeks on nurgadiivanvoodi Azurro, kangas 1 : monolith 85 light gray, kood 214127, tarbija poolt esitatud võrdleva pakkumuse esemeks on nurgadiivanvoodi Azurro, tumehall, kangas Beeta 94, kood 2000000049726.

Komisjon nõustub kauplejaga ka selles, et kauba hinnad ei ole üldjuhul reguleeritud ning tarbijal puudub alus nõuda kauplejalt toodet hinnaga, millega seda müüb teine kaupleja. Samuti puudus tarbijal alus eeldada, et erinevate kauplemisviiside (e-kaubandus, tavapärased kauplused, laomüük jm) juures on samade toodete hinnad kattuvad või sarnased. Eesti majandus toimib vaba turu tingimustes, misa iseloomustab muu hulgas hindade kujundamise

vabadus. Kauplejad on õigustatud määrama oma kauba või teenuse hinnad ise.

Tarbija majanduslik eesmärk oli suunatud endale sobiva disaini ja sobivate kasutusomadustega diivani saamisele; eesmärk on kauplejaga sõlmitud lepingu kaudu realiseerunud. Tarbija ei ole müügilepingut eksimuse ega pettuse tõttu tühistanud; Selleks ei olnud ka sisulist alust. Pooled on jätkuvalt lepinguga seotud ning ostuhinna ega ka transportteenuse tasu tagasinõudmiseks alust ei ole.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg  
/allkirjastatud digitaalselt/

Kerly Kirsipuu  
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova  
/allkirjastatud digitaalselt/